

Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027

Opkalkt 08.04.2026 § 46
58/02.05.01.01/2024

Valmistelija

sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta p. 044 4970 400

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt 17.4.2024 päätöksellään (OKM/180/520/2024) Muhoksen kunnalle 447 000 euroa, josta vuonna 2025 yhteensä 149 000 euroa ja vuonna 2026 yhteensä 149 000 euroa valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027. Avustus maksetaan kolmessa samansuuruisessa erässä vuosina 2024, 2025 ja 2026. Avustus maksetaan vuosina 2025 ja 2026 sillä ehdolla, että eduskunta myöntää tarkoitukseen määrärahat. Avustus vuodelle 2026 on myönnetty 5.2.2026.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä avustus on 80 % kustannuksista ja omarahoitusosuus on 20 %. Valtionavustukseen liittyvä Muhoksen kunnan omarahoitusosuus on siten 37 250 euroa vuosina 2026-2027. Muhoksen kunnan omarahoitusosuus syksyn 2025 osalta on 18 625 euroa.

Opetus- ja kasvatustalouden tulee tehdä päätös avustuksen käytöstä ja käyttökohteista.

Myönnettyä avustusta voi käyttää sekä varhaiskasvatukseen että esi- ja perusopetukseen hankesuunnitelman mukaisesti. Avustusta on mahdollista käyttää 31.12.2027 saakka.

Avustuksilla tulee olla eri kustannuspaikat. Valtionavustus on tarkoitettu tasa-arvoisuuden, yhdenvertaisuuden ja lähikouluperiaatteen sekä inklusiivisen toimintakulttuurin vahvistamiseen. Valtionavustuksella edistetään oppimista, hyvinvointia ja lähipalvelu- ja lähikouluperiaatetta sekä lapsen ja oppilaan oikeutta välttämättömään ja riittävän varhaiseen tukeen.

Valtion erityisavustusta voidaan käyttää varhaiskasvatuksessa seuraaviin toimiin:

- lisähenkilöstön palkkaamiseen lapsiryhmiin suhdelukujen pienentämiseksi; palkattava henkilö voi olla varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi tai lastenhoitaja
- varhaiskasvatuksen erityisopettajan palkkaamiseen
- avustajien palkkaamiseen lapsiryhmiin, joissa on tukea tarvitsevia lapsia.

Valtion erityisavustusta voidaan käyttää esi- ja perusopetuksessa seuraaviin toimiin:

- opettajien palkkaamiseen samanaikaisopettajiksi
- ryhmien jakamiseen tai jakotunteihin
- avustajien palkkaamiseen

Erityisavustusta voidaan myöntää käytettäväksi ainoastaan varhaiskasvatuksen ja/tai esi- ja perusopetuksen kasvatus- ja opetushenkilöstön palkkakuluihin. Palkattavien henkilöiden tulee työskennellä pääosin lapsi- tai opetusryhmässä.

Avustuksen saajalta edellytetään kustannuspaikkakohtaista talousraportointia. Avustuksen saaja voi muodostaa avustukselle yhden kustannuspaikan ja seurata avustuksen käyttöä sillä koko hankekauden 2024–2027 ajan. Nelivuotista avustusta voi käyttää yhtenä kokonaisuutena ja se talous tarkastetaan yhtenä kokonaisuutena, eikä esimerkiksi jokaisen vuoden osalta erikseen. Avustus selvitetään yhdellä selvityksellä, joka kattaa varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen toiminnan, hankekauden päätteeksi. OKM tulee kuitenkin tekemään avustuksen käytöstä erillisen välitarkastelun vuoden 2025 loppuun mennessä. Välitarkastelussa varmistetaan, että avustuksen saajat käyttävät avustusta hyväksytyihin käyttötarkoituksiin. Avustuksen saajia tiedotetaan välitarkastelun tekemisestä erikseen.

Valtion erityisavustuspäätöksen mukaan erityisavustuksen käyttöä on raportoitava kustannuspaikkakohtaisella talousraportilla. Avustukselle avataan kirjanpitoon oma projektinumero kustannuspaikan 3050 alle, vaadittua talousraportointia varten.

Vuonna 2025 maksettu avustus loppuu arviolta huhtikuun lopussa. Vuonna 2026 maksettu avustus on 149 000 € + omavastuu 37 250 € eli 186 250 €.

Vuonna 2026 maksetusta avustuksesta menee helmikuun palkan maksun perustella seuraavasti heinäkuun 2026 loppuun mennessä:

- varhaiskasvatuksen lastenhoitajan palkat touko-heinäkuu (3 kk) ja lomarahat yhteensä 11 000 €
 - opettajien palkat (Hyrkin koulun luokanopettaja (20h), Kirkonkylän koulun erityisopettaja (22h), Laitasaaren koulun erityisopettaja (10h) ja yläkoulun erityisopettaja (22h)) sekä Huovilan koulun koulunkäynninohjaaja (5h) 43 800 €
- Kustannukset yhteensä arviolta 54 800 €

Toimintakaudelle 2026-27 jää rahaa käytettäväksi arviolta 131 450 €

Esittelijä

sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta

Päätösesitys

Opetus- ja kasvatustalokunta päättää, että valtion erityisavustusta käytetään lukuvuonna 2026-2027 seuraavasti:

- Koivulehdon päiväkotien lastenhoitaja 12 kuukautta 41 000 €
- Huovilan koulu erityisopettaja (10h) 20 000 €
- Hyrkin koulu erityisopettaja (14h) 28 000 €
- Kirkonkylän koulu erityisopettaja (4h) 8 000 €
- Korivaaran koulu erityisopettaja (10h) 20 000 €
- Laitasaaren koulu erityisopettaja (6h) 12 000 €

Kustannukset lukuvuonna 2026–2027 ovat yhteensä 129 000 € ja syyslukukautena 2026 kustannukset ovat 61 000 €. Omarahoitusosuus lukuvuonna 2026–2027 on 25 800 euroa ja syyslukukautena 2026 kustannukset ovat 12 200 €.

Käsittely

Puheenjohtaja Liina Tiisanen esitti, että asia jätetään pöydälle. Hanne Huusko ja Eija Jurvanen kannattivat puheenjohtajan esitystä. Puheenjohtaja kysyi hyväksyykö lautakunta yksimielisesti esityksen asian pöydälle jättämisestä. Lautakunta hyväksyi yksimielisesti esityksen.

Päätös

Opetus- ja kasvatustalokunta päätti jättää asian pöydälle.